

bestanddel i en fast ejendom, omfattes af reglerne om objektivt ansvar for produktskader. Flere forbrugerorganisationer har peget på, at lovforslaget også bør regulere produktansvar i forbindelse med fast ejendom. Justitsministeriet finder imidlertid ikke, at produktskade, som forårsages af en fast ejendom bør medtages. Dette hænger sammen med, at tjenesteydelser som ovenfor anført ikke foreslås omfattet af loven. Udover tjenesteydelser vil skader, der forårsages af den faste ejendom, typisk kunne henføres til defekte bygningsdele eller manglende vedligeholdelse. Som nævnt omfattes bygningsdele af reglerne om objektivt ansvar for produktskader, uanset om disse indgår som en bestanddel af en fast ejendom. For så vidt angår manglende vedligeholdelse af ejendommen påhviler der efter retspraksis husejeren et strengt ansvar. Vedrørende afgrænsningen mellem fast ejendom og de produkter, der omfattes af lovforslaget, henvises til bemærkningerne til § 3.

3.7. Skadesbegrebet

Lovforslagets § 2 og direktivets art. 9 fastlægger, hvilke skader skadelidte kan kræve erstattet. Det drejer sig dels om personskade og tab af forsørger, dels om skade på visse formuegoder.

Mens der ikke er nogen begrænsning i adgangen til personskadeerstatning, omfatter lovforslaget kun de såkaldte forbrugertingskader, dvs. skader, hvor erstatningspligten har betydning for beskyttelsen af private forbrugerinteresser. Erhvervstingskader er derimod ikke omfattet af lovforslaget, og ansvaret herfor følger således de almindelige principper, der er udviklet i retspraksis.

Skade på selve det defekte produkt er heller ikke omfattet af reglerne i lovforslaget. Erstatning for skader af denne karakter reguleres af købelovens regler, om ansvar for mangler, og der er ikke ved lovforslaget tilsigtet nogen ændring i afgrænsningen mellem det køberetlige ansvar og produktansvaret.

For, at en tingskade er omfattet af direktivet og dermed af lovforslaget, skal to betingelser være opfyldt. For det første skal tingen være af en art, der sædvanligvis er beregnet til privat brug, og for det andet skal skadelidte hovedsageligt have anvendt den i overensstemmelse hermed.

Ved beregningen af den samlede tingskadeerstatning fradrages et beløb på 4.000 kr. Det er efter direktivet ikke muligt at pålægge erstatningspligt på objektivt grundlag for den fulde forbrugertingskade.

3.8. Erstatningsudmåling

Bortset fra begrænsningen af ansvaret for forbrugertingskader indeholder direktivet ikke nogen re-

gulering af, hvilke tabsposter skadelidte kan kræve erstattet, og hvorledes erstatningen skal udmåles. Dette spørgsmål overlades til national ret. I dansk ret reguleres spørgsmålet om erstatning for personskade af erstatningsansvarsloven. Ved personskade kan skadelidte kræve erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, helbredsudgifter, tab eller forringelse af erhvervsvenen og godtgørelse for svie og smerte samt varigt mén. I forbindelse med tab af forsørger er erstatningsposterne begravelsesudgifter og erstatning for tab af forsørger. Erstatningsansvarsloven indeholder detaljerede regler om beregning af erstatning for personskader. Erstatningen fastsættes ud fra faste retningslinier på grundlag af skadelidtes méngrad og årssindkomst.

Spørgsmålet om erstatning for tingskade afgøres som udgangspunkt efter dansk rets almindelige erstatningsregler. Herefter skal skadelidte have fuld erstatning for det individuelle økonomiske tab, der er en følge af produktskaden.

Efter erstatningsansvarslovens § 19 kan erstatning for tingskade bortfalde, når tingen er dækket af en forsikring. Denne bestemmelse får imidlertid ingen praktisk betydning ved produktansvar, idet ansvaret for tingskade ikke bortfalder, når skaden er forvoldt ved udøvelse af offentlig eller *erhvervsmæssig* virksomhed.

Efter direktivet er producentens samlede ansvar for produktskader ikke begrænset. I medfør af artikel 16, stk. 1, kan medlemslandene imidlertid bestemme, at producentens samlede ansvar for personskade, herunder død, som er forårsaget af identiske genstande med samme defekt, skal være begrænset til et beløb på mindst 70 mill. ECU, hvilket svarer til ca. 560 mill. kroner.

Man har på denne baggrund overvejet, hvorvidt denne begrænsning af producentens ansvar for skader forvoldt af en defekt ved identiske produkter bør indføres i Danmark. Justitsministeriet har imidlertid ikke fundet, at begrænsningen burde indføres generelt for alle produkter. Justitsministeriet har herved bl.a. lagt vægt på, at ansvarsbegrænsningen er lagt på så højt et niveau, at de fleste producenter i realiteten vil få et ubegrænset ansvar, ligesom en ansvarsbegrænsning af denne størrelse næppe kan antages at få væsentlig forsikringsmæssig betydning. Hertil kommer, at en eventuel indførelse af ansvarsbegrænsning i Danmark ikke vil betyde, at producenten kan indrette sig i tillid hertil i alle relationer. Således vil en producent efter lovforslaget fortsat hæfte uden begrænsning, bl.a. hvis han er erstatningsansvarlig for produktskaden efter dansk rets almindelige regler.

Foreningen af danske Medicinfabriker – MEFA – og Medicinimportørforeningen – MEDIF – har i en